

Kuinka määrittää pyörähdyskappaleen tilavuus, kun tarkasteltava alue pyörähtää vinon ($k \neq 0$ tai suora ei ole y -akselin suuntainen) suoran suhteen?

Tähän mennessä opittua:

$$\rightarrow V = \pi \cdot \int_a^b f(x)^2 dx \quad \text{ja} \quad V = \pi \cdot \int_a^b |f(x) - h|^2 dx$$

x -akselin suhteen suorany = h suhteen

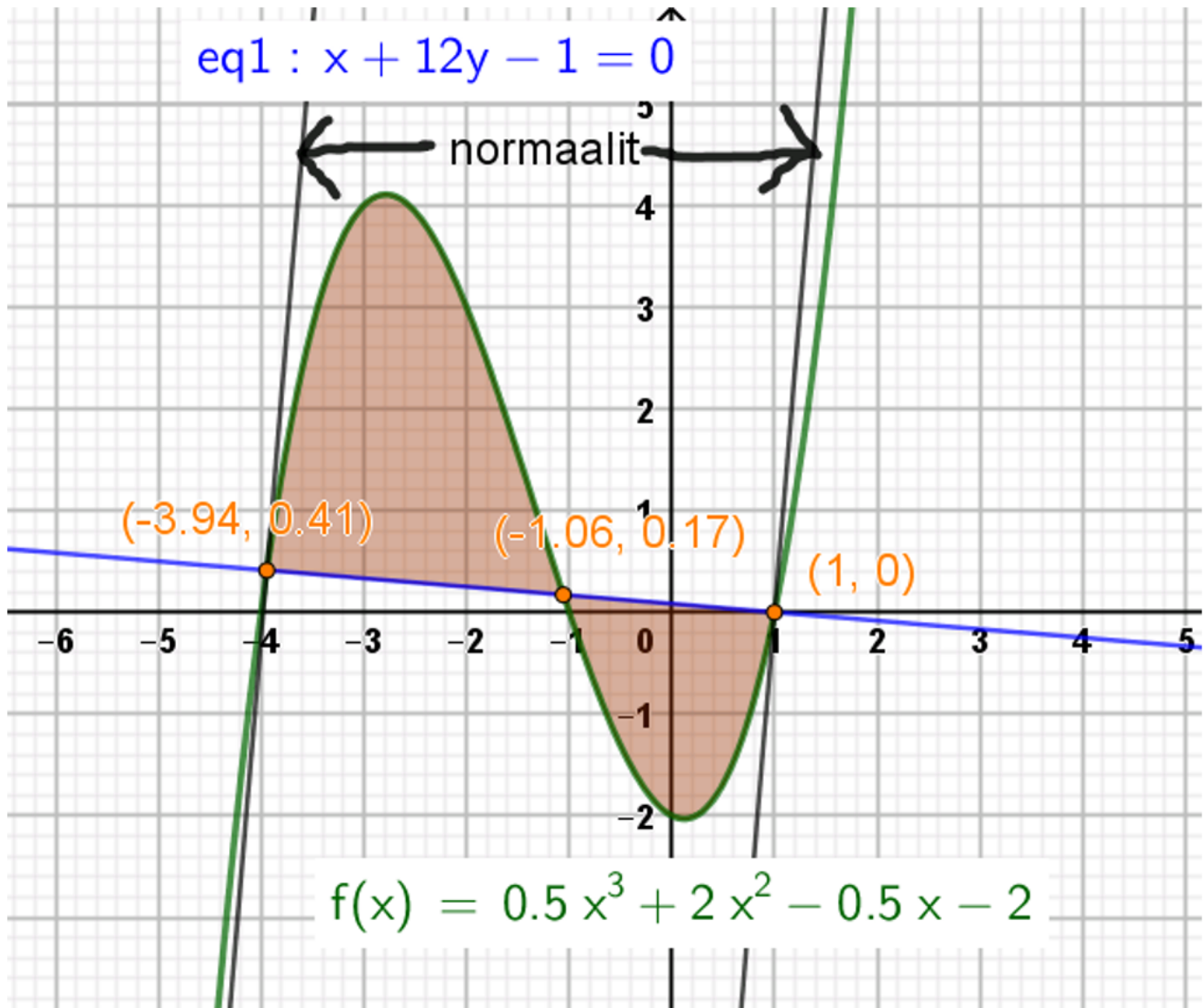
Vastaavasti

$$\rightarrow V = \pi \cdot \int_a^b g(y)^2 dy \quad \text{ja} \quad V = \pi \cdot \int_a^b |g(y) - k|^2 dy$$

y -akselin suhteen suoranx = k suhteen

Hyödynnetään etäisyysajatusta seuraavasti:

1) Kun pyörähtävä alue on kiinni pyörähdys suorassa ja funktion /käyrän kuvaaja ei leikkaa (sivua) pyörähdys suoralle piirrettyä normaalia kuin yhdesti. Katso esim. kuva alla.

Tällöin voidaan hyödyntää pisteen etäisyys suorasta -kaavaa

$$d = \frac{|ax + by + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

seuraavalla tavalla:

Suora voidaan muuttaa normaalimuotoon (ellei se jo valmiiksi ole sitä) $ax + by + c = 0$. MAA5-kurssi.

Funktion $y = f(x)$ tai käyrän $y = y(x)$ kuvaajalla olevat pisteet

ovat muotoa: $(x, y) = (x, f(x))$ tai $(x, y(x))$

Näin ollen integrandiin voidaan ilmaista etäisyys muuttujan x avulla ja saada tilavuus

$$V = \pi \cdot \int_{\text{alaraja}}^{\text{yläraja}} \left| \frac{ax + by + c}{\sqrt{a^2 + b^2}} \right|^2 ds =$$
$$\pi \cdot \int_{\text{alaraja}}^{\text{yläraja}} \frac{(ax + bf(x) + c)^2}{a^2 + b^2} ds$$

Nyt kuitenkin dx ei ole oikea \rightarrow korjaa ds :ksi eli viipalointi tehdään vinon suoran suhteena $ds = \sqrt{1 + (-1/12)^2} dx$ esim MAOLsta.

Siis

$$= \pi \cdot \int_{\text{alaraja}}^{\text{yläraja}} \left(\frac{(ax + bf(x) + c)^2}{a^2 + b^2} \cdot \sqrt{1 + (-1/12)^2} \right) dx$$

Yllä olevassa kuvassa siis suora: $1 \cdot x + 12 \cdot y - 1 = 0$ eli $a = 1$, $b = 12$ ja $c = -1$. Piste muotoa:

$$(x, 0.5x^3 + 2x^2 - 0.5x - 2)$$

Näin ollen (käytetään leikkauspisteiden kaksidesimaalisia likiarvoja ala- ja ylärajoina):

$$= \pi \cdot \int_{-3.94}^{1.} \left(\frac{\left(x + 12 \cdot (0.5 \cdot x^3 + 2 \cdot x^2 - 0.5 \cdot x - 2) - 1 \right)^2}{1^2 + 12^2} \cdot \sqrt{1 + \left(\frac{-1}{12} \right)^2} \right) dx$$

▶ 80.484305602

Jos olisi laskenut dx:llä, niin tulos olisi ollut 80.206293353.

Virhe ei ole iso!

Geogebrassa oli isompia hasteita pintojen piirrossa, joten joudun lopettelee tähän (aikaa lelsti melkosesti...)

Tämä kuva ei ole oikea!

